KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 5.9.2006
KOM(2006) 479 v konečnom znení

2006/0163 (COD)

Implementácia Lisabonského programu Spoločenstva

Návrh

ODPORÚČANIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie

(predložená Komisiou)

{SEK(2006) 1093}
{SEK(2006) 1094}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1) KONTEXT NÁVRHU

Dôvody a ciele návrhu

V Európe charakterizovanej rýchlymi technologickými a ekonomickými zmenami a starnúcim obyvateľstvom sa celoživotné vzdelávanie stalo nevyhnutnosťou. Potreba neustáleho obnovovania vedomostí obyvateľov, ich zručností a kompetencií je kľúčovým predpokladom pre konkurencieschopnosť a sociálnu súdržnosť EÚ. Celoživotné vzdelávanie je však skomplikované nedostatkom komunikácie a spolupráce medzi poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy/orgánmi pôsobiacimi v tejto oblasti na rôznych úrovniach a v rôznych krajinách. Vzniknuté prekážky bránia jednotlivým občanom v prístupe ku vzdelávaniu a k odbornej príprave a v kombinovaní kvalifikácií z rôznych inštitúcií. Spôsobujú občanom ťažkosti pri pohybe v rámci európskeho trhu práce a pri venovaní sa skutočnému celoživotnému vzdelávaniu a vzdelávaniu sa vo všetkých aspektoch života (t.j. cez všetky úrovne vzdelávania a odbornej prípravy a za použitia formálneho, neformálneho a informálneho vzdelávania).

Na zasadnutí Európskej rady v Lisabone v roku 2000 sa preto dospelo k záveru, že zvýšená transparentnosť kvalifikácií a celoživotného vzdelávania by mala byť jednou z dvoch hlavných zložiek v snahách o prispôsobenie európskych systémov vzdelávania a odbornej prípravy požiadavkám spoločnosti založenej na vedomostiach, ako aj potrebe zlepšiť mieru zamestnanosti a kvalitu pracovných príležitostí. Toto bolo ďalej zdôraznené na zasadnutí Európskej rady v Barcelone v roku 2002, na ktorom sa - ako súčasť stratégie urobiť z európskeho vzdelávania a odbornej prípravy do roku 2010 svetovú značku kvality - vyzývalo k zavedeniu nástrojov, ktoré majú zabezpečiť transparentnosť kvalifikácií. Rezolúciou Rady z roku 2002 o celoživotnom vzdelávaní sa členské štáty vyzvali, aby podporovali spoluprácu a budovali mosty medzi formálnym, neformálnym a informálnym vzdelávaním. Toto sa považovalo za nevyhnutnú podmienku vytvorenia európskeho priestoru celoživotného vzdelávania, budujúc na výsledkoch bolonského procesu v oblasti univerzitného vzdelávania, a podpory podobnej činnosti v oblasti odbornej prípravy.

Ďalšie požiadavky na vytvorenie európskeho kvalifikačného rámca boli prezentované v spoločnej priebežnej správe Rady a Komisie z roku 2004 o implementácii pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010 a, v kontexte kodanského procesu, v záveroch Rady z 15. novembra 2004 o budúcich prioritách posilnenej európskej spolupráce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy (OVP). V kontexte bolonského procesu sa na konferencii ministrov zodpovedných za univerzitné vzdelávanie, ktorá sa uskutočnila v Bergene v máji 2005, podčiarkla dôležitosť zabezpečenia komplementarity medzi rámcom pre európsky priestor univerzitného vzdelávania a navrhovaným európskym kvalifikačným rámcom (EQF). Nakoniec, v kontexte zrevidovanej Lisabonskej stratégie, aj Usmernenia o zamestnanosti 2005-2008 podčiarkujú potrebu zabezpečenia pružných spôsobov vzdelávania a zvýšenia možností mobility študentov a účastníkov odbornej prípravy zlepšením definície a transparentnosti kvalifikácií, ich účinného uznávania a validácie neformálneho a informálneho vzdelávania. EQF je dôležitý pre plnenie cieľov EÚ v rámci lisabonského partnerstva pre rast a zamestnanosť.

Tento návrh je reakciou na politický mandát opísaný vyššie a kladie dôraz na celoživotné vzdelávanie. Hlavným cieľom EQF je pôsobiť ako prevodový mostík a neutrálny referenčný bod na porovnávanie kvalifikácií medzi rôznymi systémami vzdelávania a odbornej prípravy a posilňovať spoluprácu a vzájomnú dôveru medzi príslušnými zúčastnenými stranami. Týmto sa zvýši transparentnosť, umožní prenos a využívanie kvalifikácií medzi rôznymi systémami a úrovňami vzdelávania a odbornej prípravy.

Všeobecný kontext

Európa je charakteristická veľkou rozmanitosťou inštitúcií a systémov vzdelávania a odbornej prípravy. Toto odzrkadľuje rozšírený a pevný konsenzus, že vzdelávanie a odborná príprava by mali odrážať vzdelávacie potreby na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni a odpovedať na ne. Toto bohatstvo a rôznorodosť európskeho vzdelávania a odbornej prípravy sa môže považovať za dôležitý prínos a za niečo, čo umožňuje rýchlo a účinne reagovať na technologické a ekonomické zmeny.

Na zasadnutiach Európskej rady v Lisabone a v Barcelone sa zvýšená transparentnosť kvalifikácií uznala za nevyhnutný predpoklad premeny tejto rôznorodosti na prínos. Situácia, kde systémy a inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy pôsobia vo vzájomnej izolácii by mohla viesť ku fragmentácii a namiesto umožnenia rozvoja vedomostí, zručností a kompetencií občanov by im v tom mohla brániť.

Transparentnosť kvalifikácií sa definuje ako stupeň, podľa ktorého sa môže identifikovať a porovnávať hodnota kvalifikácií na trhu práce, vo vzdelávaní a v odbornej príprave a v širšom sociálnom prostredí. Transparentnosť sa preto môže považovať za nevyhnutný predpoklad uznávania vzdelávacích výstupov, ktorých výsledkom je kvalifikácia. Zvýšená transparentnosť je dôležitá z týchto dôvodov:

- Umožňuje jednotlivým občanov posudzovať relatívnu hodnotu kvalifikácií.

- Je predpokladom a podmienkou prenosu a akumulácie kvalifikácií, Pre celoživotné vzdelávanie a vzdelávanie vo všetkých aspektoch života je dôležité, aby boli jednotlivci schopní kvalifikácie získané v rôznych prostrediach, systémoch a krajinách kombinovať a stavať na nich. Transparentné systémy umožňujú posudzovať to, ako sa môžu kvalifikácie spájať a/alebo kombinovať.

- Zlepšuje schopnosť zamestnávateľov posudzovať profil, obsah a vhodnosť kvalifikácii ponúkaných na trhu práce.

- Umožňuje poskytovateľom vzdelávania a odbornej prípravy porovnávať profil a obsah ich vlastných ponúk s tými, ktoré ponúkajú iní poskytovatelia, a je tiež dôležitým predpokladom zabezpečenia kvality vo vzdelávaní a v odbornej príprave.

Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu

Na úrovni EÚ sa prijali viaceré iniciatívy s cieľom zvýšiť transparentnosť, podporiť prenos a uľahčiť oceňovanie vzdelávacích výstupov.

Rozhodnutím Rady 85/368/EHS zo 16. júla 1985 sa zaviedol systém na porovnateľnosť kvalifikácií v odbornom vzdelávaní a príprave (OVP). Na základe

tohto rozhodnutia sa porovnalo celkovo 219 kvalifikácií OVP v 19 sektoroch a výsledky tohto procesu sa uverejnili v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Táto práca sa ukázala ako veľmi nákladná a neudržateľná, čiastočne z dôvodu zvoleného centralizovaného prístupu a neustáleho a rýchleho vývoja kvalifikácií. Práca vykonaná na európskej úrovni mala preto malý dopad na zúčastnené strany na vnútroštátnej úrovni a na úrovni sektorov a od implementácie daného rozhodnutia sa upustilo. EQF teraz však rieši nedostatky rozhodnutia z roku 1985 zameraním sa na zlepšenie transparentnosti kvalifikácií a zavedením decentralizovaného prístupu k spolupráci, ktorý odráža zvýšenú komplikovanosť kvalifikácií v Európe.

Vo vyššom vzdelávaní sa podnikli významné kroky smerom k vytvoreniu preklenovacieho rámca pre kvalifikácie. Na základe predchádzajúcich dohôd z Bologne (1999) a z Berlína (2003) sa ministri zodpovední za vyššie vzdelávanie v 45 európskych krajinách dohodli v máji 2005 v Bergene na prijatí preklenovacieho kvalifikačného rámca. Tento rámec obsahuje deskriptory pre tri cykly univerzitného vzdelávania založené na vzdelávacích výstupoch a zavádza rozsahy kreditov pre prvý a druhý z týchto cyklov. Okrem toho sa ministri zaviazali do roku 2010 vypracovať národné kvalifikačné rámce pre univerzitné vzdelávanie a podčiarkli dôležitosť zaručenia komplementarity medzi rámcom pre európsku oblasť univerzitného vzdelávania a EQF.

Rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES z 15. decembra 2004 o jednotnom rámci Spoločenstva pre transparentnosť kvalifikácií a schopností (Europass) sa zaviedol súbor európskych nástrojov, ktoré majú jednotlivci používať na opis svojich kvalifikácií a schopností. Pri budúcom vývoji Europassu bude potrebné zohľadniť vytvorenie EQF. Všetky náležité dokumenty Europass, najmä doplnok k diplomu Europass a doplnok k osvedčeniu Europass by mali obsahovať jasný odkaz na príslušnú úroveň EQF.

Existujúci európsky systém prenosu kreditov pre univerzitné vzdelávanie (ECTS - European Credit transfer system for higher education) a vznikajúci európsky systém prenosu kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET - European Credit Transfer System for Vocational Education and Training) uľahčia jednotlivcom kombinovanie vzdelávania a odbornej prípravy z rôznych krajín. Kým ECTS bol vyvíjaný počas obdobia viac ako 10 rokov a už sa vo veľkej miere používa vo vyššom vzdelávaní, ECVET sa v súčasnosti testuje a čoskoro sa spustí proces konzultácií s verejnosťou. Obidva tieto nástroje sú dôležitými iniciatívami, ktoré poskytujú priamu podporu jednotlivým občanom, ktorí sa snažia o prenos kvalifikácií alebo jednotiek kvalifikácií cez inštitucionálne a národné hranice. EQF zavedením spoločných referenčných úrovní a poskytovaním vzájomnej dôvery poskytne základňu na posilnenie a napredovanie týchto systémoch.

V oblasti validácie neformálneho a informálneho vzdelávania v roku 2004 Rada schválila súbor európskych zásad na identifikáciu a validáciu neformálneho a informálneho vzdelávania. Tieto zásady poskytujú základňu na posilnenie spolupráce v oblasti validácie a povzbudzujú Komisiu, členské štáty a sociálnych partnerov, aby systematickejšie zavádzali metódy a systémy validácie. Pri implementácii EQF sa musia tieto zásady zohľadniť, najmä z toho dôvodu, že prístup založený na vzdelávacích výstupoch EQF uľahčí validáciu neformálneho a informálneho

vzdelávania.

„Ploteus“, portál o študijných možnostiach (http://ec.europa.eu/ploteus), prispieva k lepšej transparentnosti kvalifikácií poskytovaním informácií o vzdelávaní, odbornej príprave a študijných možnostiach v európskych krajinách. Budúci vývoj portálu „Ploteus“ zohľadní referenčné úrovne zavedené EQF.

Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie

Vzájomné uznávanie kvalifikácií v oblasti regulovaných povolaní zabezpečuje smernica 2005/36/ES prijatá 7. septembra 2005. Táto smernica, ktorou sa konsoliduje, modernizuje a zjednodušuje 15 existujúcich smerníc prijatých v rokoch 1975 až 1999, ustanovuje systém automatického uznávania kvalifikácií pre povolania s harmonizovanými požiadavkami na odbornú prípravu (lekári, zdravotné sestry, pôrodné asistentky, zubní lekári, veterinárni lekári, farmaceuti) a tiež pre architektov. Pre ďalšie regulované povolania (v súčasnosti je okolo 800 povolaní regulovaných jedným alebo viacerými členskými štátmi v EÚ) je systém založený na vzájomnom uznaní, t.j. osoba kvalifikovaná vykonávať povolanie v členskom štáte by mala byť oprávnená vykonávať toto povolanie v inom členskom štáte.

Rozsah pôsobnosti smernice 2005/36/ES a EQF sa odlišuje tým, že EQF nie je nástrojom zaručujúcim práva migrantom na uznanie ich kvalifikácií získaných v jednom členskom štáte s cieľom vykonávať regulované povolanie v inom členskom štáte. V takomto prípade orgánom členských štátov ukladá právne záväzné povinnosti iba smernica 2005/36/ES.

Vzájomné uznávanie je tiež cieľom smernice 1996/26/ES o prístupe k povolaniu prevádzkovateľa cestnej nákladnej dopravy a prevádzkovateľa cestnej osobnej dopravy. Návrh revízie tejto smernice, ktorý má Komisia preskúmať v roku 2007, bude musieť zohľadniť vytvorenie EQF.

Nakoniec, na zasadnutí Európskej rady z 15.-16. októbra 1999 sa stanovilo, že na základe právneho statusu by sa štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú držiteľmi povolenia na dlhodobý pobyt, mal priznať súbor jednotných práv, ktoré sa čo najviac približujú právam priznaným občanom EÚ. V smernici Rady 2003/109/ES[1] sa stanovuje, že „osoby s dlhodobým pobytom majú nárok na rovnaké zaobchádzanie ako štátni príslušníci vo vzťahu k: c) uznávaniu profesionálnych diplomov, osvedčení a iných kvalifikácií, v súlade s vnútroštátnym právom“ a to aj v prípade, keď využívajú svoje právo na mobilitu v rámci EÚ, ktoré udeľuje táto smernica. EQF bude preto prispievať k účinnému uplatňovaniu tohto práva v situáciách, na ktoré sa smernica 2005/36/ES neuplatňuje.

2) KONZULTÁCIE SO ZÚČASTNENÝMI STRANAMI A HODNOTENIE VPLYVU

Konzultácie so zúčastnenými stranami

Metódy konzultácií, hlavné cieľové odvetvia a všeobecný profil účastníkov

[1] Ú. v. EÚ L 16, 23.1.2004, s. 44.

V júli 2005 Európska komisia spustila celoeurópsky konzultačný proces o EQF založený na pracovnom dokumente útvarov Komisie SEC (2005) 957. Návrh EQF bol na účely vyjadrenia pripomienok predložený 32 krajinám zúčastneným na pracovnom programe „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“, európskym sociálnym partnerom, sektorovým a odvetvovým organizáciám, vzdelávacím inštitúciám a asociáciám, ako aj mimovládnym organizáciám. Ako súčasť tohto konzultačného procesu sa návrh EQF počas jesene 2005 tiež predložil a prediskutoval na mnohých stretnutiach organizovaných vnútroštátnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, sektorovými a inými subjektmi. O výsledkoch konzultačného procesu sa diskutovalo na konferencii organizovanej v Budapešti vo februári 2006.

Zhrnutie odpovedí a spôsob ich zohľadnenia

Konzultačný proces, ktorý vyvolal značnú odozvu v celom rade zúčastnených strán v 31 európskych krajinách, vrátane kandidátskych krajín, potvrdil, že EQF má širokú podporu. Väčšina respondentov sa zhodla na tom, že existuje potreba spoločného európskeho referenčného rámca. Podpora však bola podmienená celým radom požiadaviek a odporúčaní, ktoré zohľadňuje tento návrh. Osobitný dôraz sa kládol na zdokonalenie a zjednodušenie deskriptorov referenčných úrovní.

Otvorená konzultácia prebiehala prostredníctvom internetu v období od 5. júla 2005 do 31. decembra 2005. Komisia dostala 125 odpovedí vrátane výsledkov vnútroštátnych konzultácií. Výsledky sú dostupné na tejto internetovej stránke: http://ec.europa.eu/education/policies/educ/eqf/index_en.html.

Zhromažďovanie a využívanie expertízy

Príslušné vedecké/odborné oblasti

Príprava návrhu EQF sa umožnila prostredníctvom rozsiahleho zapojenia radu medzinárodných odborníkov so skúsenosťami v oblasti kvalifikácií a kvalifikačných rámcov.

Použitá metodika

K formulácii návrhu EQF priamo prispela séria štúdií, ktoré uskutočnili Cedefop a skupina pre monitorovanie bolonského procesu. Správa Cedefop (2004) o „Európskych referenčných stupňoch pre vzdelávanie a odbornú prípravu“ sa do značnej miery zakladá na náležitom medzinárodnom výskume v tejto oblasti a predstavuje prvý náčrt rámca pokrývajúceho celú škálu kvalifikácií. Správa skupiny pre monitorovanie bolonského procesu o „Rámci pre kvalifikácie v európskom priestore univerzitného vzdelávania“ pomohla identifikovať a objasniť funkcie EQF, najmä pokiaľ ide o vzťah medzi vnútroštátnou a európskou úrovňou.

Návrh EQF predložený v júli 2005 bol založený na práci skupiny expertov, ktorá v období od jesene 2004 do jari 2005 uskutočnila 7 stretnutí. Skupina expertov sa zamerala na celkové ciele a funkcie EQF, ale osobitnú pozornosť venovala rozvoju referenčných úrovní založených na vzdelávacích výstupoch. Skupina zahŕňala zástupcov všetkých hlavných oblastí vzdelávania a odbornej prípravy (všeobecné vzdelávanie, vzdelávanie dospelých, odborné vzdelávanie, univerzitné vzdelávanie a odborná príprava), ako aj zástupcov sektorov a sociálnych partnerov, čím sa mohla

vhodne chopiť výzvy vytvoriť rámec pokrývajúci celý rozsah pôsobnosti kvalifikácií, od konca povinného vzdelávania až po najvyšší stupeň akademického a odborného vzdelávania a prípravy na povolanie.

V nadväznosti na konzultačný proces bola zriadená samostatná skupina expertov s cieľom vytvoriť zjednodušený a zrevidovaný súbor deskriptorov referenčných úrovní. Táto skupina sa dohodla na novom súbore deskriptorov referenčných úrovní, ktoré sú použité v prílohe I k tomuto návrhu, ako aj na súbore kľúčových definícií, ktoré sú základom tohto odporúčania.

Hlavné organizácie/odborníci, ktorí poskytli konzultácie

Členstvo v skupine expertov EQF je stanovené v pracovnom dokumente útvarov Komisie SEK(2005) 957. V prípade druhej skupiny, ktorá pracovala na revidovanom súbore deskriptorov referenčných úrovní, boli o vymenovanie príslušných expertov požiadané členské štáty, kandidátske štáty, krajiny EHP, ako aj európski sociálni partneri.

V snahe podporiť prípravu návrhu EQF a pomôcť Komisii pri analyzovaní reakcií na konzultačný proces boli uzavreté dve externé zmluvy.

Cedefop a Európska nadácia pre odborné vzdelávanie sa na práci aktívne podieľali a úzko spolupracovali s Komisiou, externými expertmi a skupinami expertov.

Zhrnutie prijatých a použitých odporúčaní

Existencia možných vážnych rizík s nezvratnými následkami sa neuvádzala.

Odporúčanie expertov sa použilo najmä pri príprave deskriptorov referenčných úrovní, ktoré sa uvádzajú v prílohe I k tomuto návrhu.

Prostriedky použité na zverejnenie odborných odporúčaní

Deskriptory referenčných úrovní, na ktorých sa zhodla skupina expertov, boli súčasťou dokumentu predloženého poradnému výboru pre odbornú prípravu, ktorý vyjadril pozitívne stanovisko k hlavným prvkom návrhu na svojom stretnutí 21. júna 2006.

Hodnotenie vplyvu

Prvou zvažovanou možnosťou je neprijať žiadne opatrenia (to znamená žiadnu činnosť zo strany Európskej únie) a znamenalo by to, že budú naďalej platiť súčasné dojednania o porovnateľnosti, transparentnosti a prenose kvalifikácií. Smernica 2005/36/ES o vzájomnom uznávaní kvalifikácií by naďalej uľahčovala mobilitu v prípade špecifikovaných odborníkov, povolania ktorých sú regulované, ale v prípade povolaní, ktoré nespadajú do rámca pôsobnosti danej smernice, by sa už žiadne ďalšie opatrenia neprijímali. Členské štáty by tak naďalej pokračovali v spolupráci v obmedzenom rozsahu a tam, kde by to bolo výhodné, prostredníctvom dvojstranných dohôd, ale toto by bolo zložité a nekoordinované. Zúčastnené strany by boli schopné pokračovať v používaní nástrojov transparentnosti a mobility ako je „Europass“ a európsky systém prenosu kreditov (ECTS) vo vyššom vzdelávaní, ale žiadny z nich neposkytuje celkový rámec spolupráce. Táto možnosť by preto nespĺňala požiadavky

členských štátov na spoločný európsky referenčný bod alebo nástroj.

Druhou možnosťou je oznámenie Komisie. Oznámenie Komisie však nie je právnym nástrojom a na jeho prijatí by sa nepodieľali členské štáty ani Európsky parlament. Pri použití tejto možnosti by preto členským štátom, ktoré pri vývoji EQF úzko spolupracovali s Komisiou, nevznikol nevyhnutný politický záväzok. Oznámenie by preto nemalo reálny dopad a pridanú hodnotu v zmysle implementácie na vnútroštátnej úrovni.

Treťou možnosťou je odporúčanie Komisie podľa článku 150 zmluvy (odborná príprava). Toto by sa však nezakladalo na článku 149 zmluvy (vzdelávanie) a neboli by tu preto zastúpené obidve zložky (vzdelávanie a odborná príprava) a odporúčanie by neodrážalo ciele EQF v rámci perspektívy celoživotného vzdelávania. Vyžadovalo by si použitie právneho nástroja, ale, ako pri možnosti 2, do formálneho prijatia návrhu by neboli zapojené členské štáty alebo Európsky parlament a tak by stále chýbal záväzok implementácie na vnútroštátnej úrovni, ktorý je kľúčovým predpokladom pre úspech a zachovanie dynamiky EQF.

Štvrtou zvažovanou možnosťou je zriadiť EQF prostredníctvom právneho nástroja akým je odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady, podľa článkov 149 a 150 zmluvy; týmto nástrojom by sa odporúčalo, aby členské štáty používali EQF na dobrovoľnej báze prevodový mostík na porovnávanie kvalifikácií a uľahčovanie ich transparentnosti a prenosu v rámci Európy.

Piatou možnosťou je implementovať EQF prostredníctvom právneho nástroja akým je rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady, podľa článkov 149 a 150 zmluvy. Bez článku 149 by to malo rovnakú nevýhodu ako možnosť 3 (napr. bez vzdelávania) a išlo by tiež o rozhodnutie, ktorým sa prijímajú zásady a povinnosti pre také členské štáty, ktoré uvádzali svoje národné kvalifikačné systémy do súvislosti s EQF. Prevažným konsenzom zúčastnených strán (členské štáty, sociálni partneri, sektory a iní) však je, že EQF by mal byť úplne dobrovoľný.

Komisia vykonala hodnotenie vplyvu, správa o ktorom bude dostupná na internetovej stránke Komisie.

3) PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Zhrnutie navrhovaných opatrení

Navrhované odporúčanie zriaďuje EQF ako referenčný nástroj na porovnávanie kvalifikačných úrovní v národných kvalifikačných systémoch, ako aj v kvalifikačných systémoch vyvinutých medzinárodnými sektorovými organizáciami. Hlavné zložky EQF sú súbor európskych referenčných úrovní opísaných v zmysle vzdelávacích výstupov a mechanizmy a zásady dobrovoľnej spolupráce.

Odporúča sa, aby členské štáty používali EQF ako referenčný nástroj na porovnávanie kvalifikačných úrovní používaných v rôznych kvalifikačných systémoch, uviedli svoje kvalifikačné systémy do súvislosti s EQF spojením kvalifikačných úrovní so zodpovedajúcimi úrovňami EQF a, tam kde je to vhodné, rozvíjali národný kvalifikačný rámec. Okrem toho nové kvalifikácie a dokumenty „Europass“ by mali obsahovať jasný odkaz na príslušnú úroveň EQF. V situáciách, na ktoré sa vzťahuje

smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií, by však tieto odkazy nemali ovplyvniť práva migrantov. Členským štátom sa tiež odporúča, aby pri definovaní a vývoji kvalifikácií používali prístup založený na vzdelávacích výstupoch, aby podporovali validáciu neformálneho a informálneho vzdelávania a určovali národné centrum EQF na podporu a koordináciu vzťahu medzi národným kvalifikačným systémom a EQF, najmä zabezpečením použitia mechanizmov zabezpečenia kvality a transparentných postupov.

Návrhom sa Komisia vyzýva podporovať členské štáty a medzinárodné sektorové organizácie pri používaní EQF, zriadiť poradnú skupinu pre EQF zaručujúcu celkový súlad postupu spolupráce a monitorovať implementáciu EQF s cieľom možného prehodnotenia odporúčania po piatich rokoch od jeho prijatia. Táto skupina bude podľa potreby pozostávať zo zástupcov národných centier EQF, európskych sociálnych partnerov a iných zúčastnených strán.

Právny základ

EQF sa navrhuje podľa článku 149, ako aj 150, pretože má dvojaký účel, ktorý zahŕňa prvky a ciele týkajúce sa vzdelávania aj odbornej prípravy, ktoré sú rovnako dôležité v rámci perspektívy celoživotného vzdelávania EQF. Podporuje vzdelávanie a odbornú prípravu povzbudzovaním mobility prostredníctvom prenosu kvalifikácií medzi národnými systémami a medzi všeobecným vzdelávaním, vyšším vzdelávaním a odbornou prípravou. Povzbudzuje spoluprácu medzi členskými štátmi a podporuje a dopĺňa ich činnosť.

Zásada subsidiarity

Zásada subsidiarity sa uplatňuje v prípade, že návrh nespadá do výlučnej pôsobnosti Spoločenstva.

Členské štáty nemôžu dostatočne dosiahnuť ciele tohto návrhu z týchto dôvodov.

Hlavnou úlohou EQF je uľahčiť prenos medzi kvalifikáciami priznanými vnútroštátnymi orgánmi a ich porovnanie. Vzhľadom na to, že ide o nadnárodný problém, toto sa nedá dosiahnuť členskými štátmi, najmä z toho dôvodu, že za hlavný problém, ktorý spôsobuje nedostatok transparentnosti a bráni prenosu kvalifikácií, bola označená absencia vzájomnej dôvery medzi zúčastnenými stranami na vnútroštátnej úrovni a na úrovni sektorov.

Ciele návrhu sa lepšie dosiahnu prostredníctvom činnosti Spoločenstva z týchto dôvodov:

– S výzvami súvisiacimi s transparentnosťou a prenosom kvalifikácií sa stretávajú všetky členské štáty a nemôžu sa riešiť iba na vnútroštátnej alebo sektorovej úrovni.

– Ak by všetkých 25 členských štátov malo rokovať o dvojstranných zmluvách o predmete úpravy tohto odporúčania so všetkými ostatnými členskými štátmi jednotlivo a nekoordinovaným spôsobom, vyústilo by to do extrémne zložitej a netransparentnej celkovej štruktúry na európskej úrovni.

– V návrhu sa ustanovuje spoločný referenčný bod a zdieľaný rámec spolupráce

medzi členskými štátmi. Tieto funkcie sa nemôžu dosiahnuť činnosťou na vnútroštátnej úrovni.

Z tohto dôvodu je návrh v súlade so zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z tohto dôvodu:

Toto odporúčanie vyhovuje zásade proporcionality, pretože nanahrádza ani nedefinuje národné kvalifikačné systémy a/alebo kvalifikácie a ponecháva implementáciu odporúčania na členských štátoch.

Použijú sa existujúce systémy podávania správ, čím sa minimalizuje administratívne zaťaženie.

Výber nástrojov

Navrhovaný nástroj: Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady.

Iné nástroje by neboli natoľko účinné. Okrem odporúčania tiež Komisia konkrétne uvažovala o oznámení Komisie a rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady. Pozrieť vyššie pod hodnotením vplyvu.

4) VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Spoločenstva**.**

5) ĎALŠIE INFORMÁCIE

Preskúmanie/revízia/doložka o platnosti

Návrh obsahuje ustanovenie o preskúmaní.

Európsky hospodársky priestor

Navrhovaný zákon sa týka EHP a preto by mal byť rozšírený na Európsky hospodársky priestor.

Podrobné vysvetlenie návrhu

Základným prvkom EQF je súbor 8 referenčných úrovní, ktoré budú zastávať funkciu spoločného a neutrálneho referenčného bodu pre orgány vzdelávania a odbornej prípravy na vnútroštátnej a sektorovej úrovni. Týchto osem úrovní pokrýva celý rad kvalifikácií, od kvalifikácií dosiahnutých na konci povinného vzdelávania a odbornej prípravy až po tie, ktoré boli priznané na najvyššom stupni akademického a všeobecného a odborného vzdelávania a prípravy na povolanie. Ako nástroj na podporu celoživotného vzdelávania, EQF zahŕňa všeobecné vzdelávanie a vzdelávanie dospelých, odborné vzdelávanie a prípravu ako aj univerzitné vzdelávanie. Úrovne 5-8 obsahujú jasný odkaz na úrovne definované v rámci európskeho priestoru univerzitného vzdelávania v kontexte bolonského procesu.

Opis ôsmich referenčných úrovní EQF je založený na vzdelávacích výstupoch – v EQF

sa chápu ako vyjadrenie toho, čo učiaci sa vie, chápe a je schopný robiť pri ukončení procesu vzdelávania. Toto predstavuje významný posun v spôsobe koncepcie a opisovania vzdelávania, odbornej prípravy a učenia. Posun smerom k vzdelávacím výstupom zavádza spoločný jazyk tým, že umožňuje porovnávanie kvalifikácií podľa ich obsahu a profilu a nie podľa metód a postupov ich poskytovania. V EQF sa vzdelávacie výstupy definujú ako kombinácia vedomostí, zručností a kompetencií. Rovnováha medzi týmito prvkami sa bude meniť od kvalifikácie ku kvalifikácii, keďže EQF pokrýva všetky kvalifikácie na všetkých úrovniach, ako aj akademické a odborné kvalifikácie. Použitie vzdelávacích výstupov pri opise kvalifikačných úrovní umožní validáciu vzdelávania prebiehajúceho v inštitúciách mimo formálneho vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré sa vo všeobecnosti pokladajú za kľúčový prvok celoživotného vzdelávania.

EQF je tiež rámcom pre spoluprácu a nástrojom na posilnenie vzájomnej dôvery medzi zúčastnenými stranami na vnútroštátnej úrovni a tiež medzinárodnými sektorovými organizáciami zapojenými do procesu vzdelávania a odbornej prípravy. Úspešná implementácia EQF si však vyžaduje, aby sa k nej vnútroštátne orgány vzdelávania a odbornej prípravy a zúčastnené strany na úrovni sektorov zaviazali na dobrovoľnej báze.

Hlavnými používateľmi EQF budú orgány zodpovedné za národné a/alebo sektorové kvalifikačné systémy a rámce. EQF bude mať význam pre jednotlivých občanov, zamestnávateľov a poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy až potom, ako sa na vnútroštátnej a/alebo sektorovej úrovni vykoná proces stanovenia príslušných odkazov.

Pokiaľ ide o zapojenie sektorov, EQF poskytne medzinárodným sektorovým organizáciám možnosť, aby svoje kvalifikačné systémy označili odkazom na EQF. Hlavným cieľom, pokiaľ ide o sektory, je vyvinúť silnejšie prepojenia medzi národnými kvalifikačnými systémami a vznikajúcimi medzinárodnými sektorovými kvalifikáciami.

Rozvoj vzájomnej dôvery v spolupráci medzi rôznymi zúčastnenými stranami zapojenými do procesu vzdelávania a odbornej prípravy sa musí zakladať na spoločných postupoch a kritériách. Aby sa to dosiahlo, rozhodnutia týkajúce sa označovania národných alebo sektorových kvalifikácií odkazom na EQF sa musia zverejniť. Okrem toho zriadenie európskeho poradného orgánu pozostávajúceho zo zástupcov zo všetkých krajín používajúcich EQF je ďalším dôležitým prvkom podporujúcim spoločné prístupy.

Rozhodnutie na národnej a sektorovej úrovni používať EQF sa musí zakladať na záväzku zabezpečenia kvality. Zavádzanie systémov zabezpečovania kvality na všetkých príslušných úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy - a v spojení so samotným procesom spolupráce - je kľúčovým predpokladom rozvoja vzájomnej dôvery. Pri implementácii EQF sa preto musia brať do úvahy závery o zabezpečovaní kvality v odbornom vzdelávaní a príprave prijaté Radou 28. mája 2004 a odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady 2006/143/ES z 15. februára 2006 o ďalšej európskej spolupráci v oblasti zabezpečovania kvality vzdelávania.

Implementácia EQF si vyžaduje koordináciu na vnútroštátnej úrovni. Z pohľadu EQF

by rozvoj národných kvalifikačných rámcov zvýšil pravdepodobnosť úspechu.

Osobitná pozornosť sa musí venovať rozvoju - prostredníctvom testovania, skúšania a priamej spolupráce - podporného a usmerňovacieho materiálu, ktorý sa má používať na sektorovej, vnútroštátnej a európskej úrovni a ktorý prispieva ku konzistentnosti implementačného procesu, najmä pokiaľ ide o označovanie národných a sektorových kvalifikačných úrovní odkazom na úrovne EQF. V návrhu sa odporúča, aby sa do roku 2009 národné kvalifikačné systémy uviedli do súvislosti s EQF a aby do roku 2011 nové kvalifikácie a dokumenty Europass obsahovali odkaz na ich EQF úroveň.

Osobitná pozornosť sa tiež musí venovať tomu, aký vplyv bude mať prístup založený na vzdelávacích výstupoch, požívaný v EQF, na klasifikáciu vedomostí, zručností a kompetencií. V budúcom rozvoji existujúcich štatistických klasifikácií a nomenklatúr umožňujúcich meranie dosiahnutého vzdelania a absolvovanej odbornej prípravy ako je ISCED 97 by sa to preto malo vziať do úvahy.

Tieto procesy bude musieť na európskej úrovni uľahčovať a podporovať Komisia a budú ich musieť podporovať agentúry ako je Cedefop a Európska nadácia pre odborné vzdelávanie.

2006/0163 (COD)

Návrh

ODPORÚČANIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 149 odsek 4 a článok 150 odsek 4,

so zreteľom na návrh Komisie[2],

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru[3],

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov[4],

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy[5],

keďže:

(1) Rozvoj vedomostí, zručností a kompetencií občanov je kľúčový pre konkurencieschopnosť a sociálnu súdržnosť v Spoločenstve. Účasť na celoživotnom vzdelávaní a využívanie kvalifikácií by sa preto mali podporovať a zlepšovať na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Spoločenstva.

(2) Na zasadnutí Európskej rady v Lisabone v roku 2000 sa dospelo k záveru, že zvýšená transparentnosť kvalifikácií by mala byť jednou z hlavných zložiek, ktoré sú potrebné na to, aby sa systémy vzdelávania a odbornej prípravy v Spoločenstve prispôsobili požiadavkám spoločnosti založenej na vedomostiach. Okrem toho na zasadnutí Európskej rady v Barcelone v roku 2002 sa požadovala užšia spolupráca v univerzitnom sektore, ako aj zlepšenie transparentnosti a metód uznávania v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.

(3) Rezolúciou Rady z 27. júna 2002 o celoživotnom vzdelávaní[6] sa Komisia vyzvala, aby v úzkej spolupráci s Radou a členskými štátmi vyvinula rámec na uznávanie kvalifikácií v oblasti vzdelávania, ako aj odbornej prípravy, postupujúc na základe

---

2 Ú. v. EÚ C , , s. .
3 Ú. v. EÚ C , , s. .
4 Ú. v. EÚ C , , s. .
5 Ú. v. EÚ C , , s. .
6 Ú. v. ES C 163, 9.7.2002, s. 1.

výsledkov bolonského procesu a podporujúc podobné činnosti v oblasti odbornej prípravy.

(4) Spoločné správy Rady a Komisie o implementácii pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010, prijaté v rokoch 2004 a 2006, podčiarkli potrebu rozvoja európskeho kvalifikačného rámca.

(5) V kontexte kodanského procesu závery stretnutia Rady a zástupcov vlád členských štátov v rámci Rady dňa 15. novembra 2004 o budúcich prioritách posilnenej európskej spolupráce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy dali prednosť rozvoju otvoreného a flexibilného európskeho kvalifikačného rámca, založeného na transparentnosti a vzájomnej dôvere, ktorý by mal byť spoločným referenčným bodom pokrývajúcim aj vzdelávanie, aj odbornú prípravu.

(6) Na zasadnutiach Európskej rady v Bruseli v marci 2005 a v marci 2006 sa podčiarkla dôležitosť prijatia európskeho kvalifikačného rámca.

(7) Toto odporúčanie berie do úvahy rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES z 15. decembra 2004 o jednotnom rámci Spoločenstva pre transparentnosť kvalifikácií a schopností (Europass)[7] a odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z [...] o kľúčových zručnostiach pre celoživotné vzdelávanie[8].

(8) Toto odporúčanie je zlučiteľné s rámcom pre európsky priestor univerzitného vzdelávania a deskriptory jednotlivých cyklov prijatým na stretnutí ministrov pre vyššie vzdelanie v Bergene máji 2005.

(9) Toto odporúčanie sa neuplatňuje na situácie, na ktoré sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií[9], ktorou sa udeľujú práva a povinnosti príslušnému vnútroštátnemu orgánu i migrantovi. Odkaz na úrovne kvalifikácií európskeho kvalifikačného rámca by nemal ovplyvniť prístup na trh práce v prípadoch, kedy boli odborné kvalifikácie uznané v súlade so smernicou 2005/36/ES.

(10) Cieľom tohto odporúčania je vytvoriť spoločný referenčný rámec, ktorý by mal slúžiť ako prevodový mostík medzi rôznymi kvalifikačnými systémami a ich úrovňami, či už pre všeobecné a univerzitné vzdelávanie alebo pre odborné vzdelávanie a prípravu. Týmto sa zvýši transparentnosť, porovnateľnosť a prenosnosť kvalifikácií občanov v rôznych členských štátoch. Európsky kvalifikačný rámec by mal navyše umožniť medzinárodným sektorovým organizáciám, aby svoje kvalifikačné systémy uviedli do súvislosti so spoločným referenčným bodom, a tak uľahčiť umiestnenie týchto kvalifikácií v rámci národných kvalifikačných systémov. Toto odporúčanie preto prispieva k širším cieľom podpory celoživotného vzdelávania a zvýšenia mobility pracujúcich a študujúcich.

(11) Toto odporúčanie je v súlade so zásadou subsidiarity uvedenou v článku 5 zmluvy, keďže jeho cieľom je podporovať a dopĺňať činnosť členských štátov uľahčením ďalšej spolupráce medzi nimi na účely zvýšenia transparentnosti a podpory mobility a

---

7 Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 6.
8 KOM(2005) 548.
9 Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 22.

celoživotného vzdelávania. Toto odporúčanie je v súlade so zásadou proporcionality uvedenou v danom článku, pretože nenahrádza ani nedefinuje národné kvalifikačné systémy a/alebo kvalifikácie. Európsky kvalifikačný rámec neopisuje špecifické kvalifikácie alebo kompetencie jednotlivca a osobitná kvalifikácia by sa mala umiestniť na príslušnú úroveň Európskeho kvalifikačného rámca prostredníctvom príslušného národného kvalifikačného systému.

TÝMTO ODPORÚČAJÚ, ABY ČLENSKÉ ŠTÁTY:

1. Používali európsky kvalifikačný rámec ako referenčný nástroj na porovnanie kvalifikačných úrovní alebo rôznych kvalifikačných systémov v rámci perspektívy celoživotného vzdelávania;

2. Uviedli svoje národné kvalifikačné systémy do súvislosti s európskym kvalifikačným rámcom do roku 2009, najmä transparentným stanovením odkazov medzi ich kvalifikačnými úrovňami a úrovňami stanovenými v prílohe I a rozvinutím národného kvalifikačného rámca, tam kde je to vhodné v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi;

3. Zabezpečili, že do roku 2011 budú všetky nové kvalifikácie a dokumenty Europass vydané príslušnými orgánmi obsahovať jasný odkaz na príslušnú úroveň európskeho kvalifikačného rámca;

4. Používali prístup založený na vzdelávacích výstupoch pri definovaní a opisovaní kvalifikácií a podporovali potvrdenie platnosti neformálneho a informálneho učenia v súlade so spoločnými európskymi pravidlami dohodnutými v záveroch Rady z 28. mája 2004;

5. Určili národné centrum na podporu a koordináciu vzťahu medzi národnými kvalifikačnými systémami a európskym kvalifikačným rámcom.

   Úlohy tohto centra by mali zahŕňať:

   (a) označiť kvalifikačné úrovne v rámci národného kvalifikačného systému odkazom na úrovne európskeho kvalifikačného rámca opísané v prílohe I;

   (b) podporovať a uplatňovať zásady zabezpečovania kvality vo vzdelávaní a odbornej príprave stanovené v prílohe II pri uvádzaní národných kvalifikačných systémov do súvislosti s európskym kvalifikačným rámcom;

   (c) zabezpečovať, že použitá metodológia na označovanie národných kvalifikačných úrovní odkazom na európsky kvalifikačný rámec je transparentná a že vyplývajúce rozhodnutia sa uverejnia;

   (d) poskytovať usmernenia zúčastneným stranám o tom, ako sa národné kvalifikácie uvádzajú do súvislosti s európskym kvalifikačným rámcom prostredníctvom národného kvalifikačného systému;

   (e) zabezpečovať účasť všetkých príslušných zúčastnených strán na vnútroštátnej úrovni vrátane, podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov a postupov, inštitúcií vyššieho vzdelávania, inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy,

sociálnych partnerov, sektorov a odborníkov v oblasti porovnávania a používania kvalifikácií na európskej úrovni;

6. Na účely tohto odporúčania sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

(a) „kvalifikácia“ znamená formálny výsledok procesu hodnotenia a kontroly platnosti, ktorý sa získa, keď príslušný orgán určí, že jednotlivec dosiahol vzdelávacie výstupy zodpovedajúce daným normám;

(b) „národný kvalifikačný systém“ znamená všetky aspekty činnosti členských štátov týkajúce sa uznávania vzdelávacích a iných mechanizmov, ktoré spájajú vzdelávanie a odbornú prípravu s trhom práce a občianskou spoločnosťou. Toto zahŕňa rozvoj a implementáciu inštitucionálnych dojednaní a procesov týkajúcich sa zabezpečovania kvality, hodnotenia a priznávania kvalifikácií. Národný kvalifikačný systém môže pozostávať z viacerých podsystémov a môže zahŕňať národný kvalifikačný rámec;

(c) „národný kvalifikačný rámec“ znamená nástroj na klasifikáciu kvalifikácií podľa súboru kritérií pre dosiahnuté špecifikované stupne vzdelania. Jeho cieľom je zahrnúť a koordinovať národné kvalifikačné podsystémy a zlepšiť transparentnosť, prístup, rozvoj a kvalitu kvalifikácií vo vzťahu k trhu práce a občianskej spoločnosti;

(d) „sektor“ znamená zoskupenie odborných činností na základe ich hlavnej hospodárskej funkcie, výrobku, služby alebo technológie;

(e) „medzinárodná sektorová organizácia“ znamená asociáciu národných organizácií napríklad vrátane zamestnávateľov a odborných orgánov, ktoré zastupujú záujmy národných sektorov;

(f) „vzdelávacie výstupy“ znamenajú vyjadrenie o tom, čo učiaci sa vie, chápe a je schopný urobiť pri ukončení procesu vzdelávania a sú definované z hľadiska vedomostí, zručností a kompetencií;

(g) „vedomosti“ znamenajú výsledky asimilácie informácií prostredníctvom učenia. Vedomosti sú súborom faktov, zásad, teórií a postupov, ktoré sa vzťahujú na oblasť štúdia alebo práce. V európskom kvalifikačnom rámci sa vedomosti opisujú ako teoretické a/alebo faktické;

(h) „zručnosti“ znamenajú schopnosť uplatňovať vedomosti a využívať know-how na splnenie úloh a riešenie problémov. V európskom kvalifikačnom rámci sú zručnosti opísané ako kognitívne (využívanie logického, intuitívneho a kreatívneho myslenia) a praktické (vyžadujúce manuálnu zručnosť a používanie metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov);

(i) „kompetencie“ znamenajú preukázanú schopnosť aplikovať vedomosti, zručnosti a osobné, sociálne a/alebo metodologické schopnosti v pracovných alebo študijných situáciách a v odbornom a/alebo osobnom rozvoji. V európskom kvalifikačnom rámci sú kompetencie popísané vo vzťahu k zodpovednosti a samostatnosti.

SCHVAĽUJÚ ZÁMER KOMISIE:

1. Podporovať členské štáty pri vykonávaní uvedených úloh a medzinárodné sektorové organizácie pri používaní referenčných úrovní a zásad európskeho kvalifikačného rámca ako je stanovené v tomto odporúčaní, najmä uľahčením spolupráce a testovania a prípravou podporného a usmerňovacieho materiálu;

2. Zriadiť poradnú skupinu pre európsky kvalifikačný rámec (vrátane prípadne zástupcov národných centier, európskych sociálnych partnerov a iných zúčastnených strán) s cieľom monitorovať, koordinovať a zabezpečovať kvalitu a celkovú koherenciu procesu týkajúceho sa uvádzania kvalifikačných systémov do súvislosti s európskym kvalifikačným rámcom;

3. Monitorovať opatrenia prijaté ako reakciu na toto odporúčanie a podať správu Európskemu parlamentu a Rade, päť rokov po jeho prijatí, o získaných skúsenostiach a dôsledkoch na budúcnosť, vrátane, ak je to potrebné, možného preskúmania tohto odporúčania.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

PRÍLOHA I

Deskriptory definujúce úrovne v európskom kvalifikačnom rámci.

Všetkých 8 úrovní je definovaných súborom deskriptorov, ktoré označujú vzdelávacie výstupy zodpovedajúce kvalifikáciám na danej úrovni v akomkoľvek kvalifikačnom systéme.			
	Vedomosti	Zručnosti	Kompetencie
	V EQF sú vedomosti opísané ako teoretické a/alebo faktické.	*V EQF sú zručnosti opísané ako kognitívne (využitie logického, intuitívneho a kreatívneho myslenia) a praktické (vyžadujúce manuálnu zručnosť a použitie metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov).*	*V EQF sú kompetencie opísané vo vzťahu k zodpovednosti a samostatnosti.*
Úroveň 1 Vzdelávacie výstupy zodpovedajúce úrovni 1 sú	základné všeobecné vedomosti	základné zručnosti požadované na vykonávanie jednoduchých úloh	pracovať alebo študovať pod priamym dohľadom podľa usporiadaného obsahu
Úroveň 2 Vzdelávacie výstupy zodpovedajúce úrovni 2 sú	základné faktické vedomosti v oblasti práce alebo štúdia	základné kognitívne a praktické zručnosti požadované na používanie príslušných informácií s cieľom vykonávať úlohy a riešiť rutinné problémy za použitia jednoduchých pravidiel a nástrojov	pracovať alebo študovať pod dohľadom s určitým stupňom samostatnosti
Úroveň 3 Vzdelávacie výstupy	vedomosti faktov, zásad, procesov a všeobecných pojmov v oblasti práce alebo	rozsah kognitívnych a praktických zručností požadovaných na splnenie úloh a riešenie problémov na základe	prijímať zodpovednosť za vykonávanie úloh v práci alebo v rámci štúdia

zodpovedajúce úrovni 3 sú	štúdia	vybraných a aplikovaných základných metód, nástrojov, materiálov a informácií	pri riešení problémov prispôsobiť svoje správanie okolnostiam
Úroveň 4 Vzdelávacie výstupy zodpovedajúce úrovni 4 sú	faktické a teoretické vedomosti v širokých súvislostiach v oblasti práce alebo štúdia	rozsah kognitívnych a praktických zručností požadovaných na riešenie špecifických problémov v oblasti práce alebo štúdia	riadiť samého seba podľa usmernení v kontexte práce alebo štúdia, ktoré sú zvyčajne predvídateľné, ale môžu sa meniť kontrolovať bežnú prácu iných a niesť zodpovednosť za hodnotenie a zlepšovanie pracovných a študijných činností
Úroveň 5* Vzdelávacie výstupy zodpovedajúce úrovni 5 sú	rozsiahle, špecializované, faktické a teoretické vedomosti v oblasti práce alebo štúdia a uvedomovanie si hraníc týchto vedomostí	rozsiahla škála kognitívnych a praktických zručností požadovaných na rozvíjanie kreatívnych riešení abstraktných problémov	vykonávať riadenie a dozor v kontexte pracovných alebo študijných činností, pri ktorých sa nedajú predvídať zmeny hodnotiť a rozvíjať svoju vlastnú výkonnosť a výkonnosť iných

Úroveň 6** Vzdelávacie výstupy zodpovedajúce úrovni 6 sú	rozšírené vedomosti v oblasti práce alebo štúdia vrátane kritického chápania teórií a zásad	rozšírené zručnosti preukazujúce dokonalosť a zmysel pre inováciu, požadované na riešenie komplexných a nepredvídateľných problémov v špecializovanej oblasti práce alebo štúdia	riadiť komplexné technické alebo odborné činnosti alebo projekty, niesť zodpovednosť za rozhodovanie v nepredvídateľnom kontexte práce alebo štúdia niesť zodpovednosť za riadenie odborného rozvoja jednotlivcov a skupín
Úroveň 7*** Vzdelávacie výstupy zodpovedajúce úrovni 7 sú	vysokošpecializované vedomosti, z ktorých sú niektoré vedomosti prvoradé v oblasti práce alebo štúdia a sú základom originálneho myslenia zásadné uvedomenie si vedomostí v danej oblasti a na rozhraní medzi jednotlivými oblasťami	špecializované zručnosti požadované pri riešení problémov výskumu a/alebo inovácií s cieľom rozvíjať nové vedomosti a postupy a integrovať vedomosti z rôznych oblastí	riadiť a transformovať kontext práce alebo štúdia, ktoré sú komplexné, nepredvídateľné a vyžadujú si nové strategické prístupy niesť zodpovednosť za prispievanie k odborným poznatkom a postupom a/alebo za hodnotenie strategickej výkonnosti tímov

Úroveň 8**** Vzdelávacie výstupy zodpovedajúce úrovni 8 sú	vedomosti na najvyššej úrovni v oblasti práce alebo štúdia a na rozhraní medzi oblasťami	najrozšírenejšie a mimoriadne špecializované zručnosti a techniky vrátane syntézy a hodnotenia, požadované na riešenie zásadných problémov výskumu a/alebo inovácií a na rozšírenie a opätovné definovanie existujúcich vedomostí alebo odborných postupov	prejaviť silnú autoritu, inováciu, samostatnosť, vedeckú a odbornú integritu a trvalý záväzok rozvíjať nové myšlienky alebo postupy na najvyššej úrovni kontextu práce alebo štúdia vrátane výskumu.

Súlad s kvalifikačným rámcom v európskom priestore univerzitného vzdelávania

Kvalifikačný rámec v európskom priestore univerzitného vzdelávania poskytuje deskriptory pre jednotlivé cykly. Každý deskriptor cyklu predkladá spoločné vyjadrenie charakteristických očakávaní výsledkov a schopností spojených s kvalifikáciami, ktoré predstavujú koniec daného cyklu.

* Deskriptor pre krátky cyklus univerzitného vzdelávania (v rámci prvého cyklu alebo spojený s prvým cyklom), ktorý bol vytvorený na základe spoločnej iniciatívy pre kvalitu ako súčasti bolonského procesu, a zodpovedá vzdelávacím výstupom na úrovni 5 EQF

** Deskriptor pre prvý cyklus kvalifikačného rámca v európskom priestore univerzitného vzdelávania zodpovedá vzdelávacím výstupom na úrovni 6 EQF

*** Deskriptor pre druhý cyklus kvalifikačného rámca v európskom priestore univerzitného vzdelávania zodpovedá vzdelávacím výstupom na úrovni 7 EQF

**** Deskriptor pre tretí cyklus kvalifikačného rámca v európskom priestore univerzitného vzdelávania zodpovedá vzdelávacím výstupom na úrovni 8 EQF

PRÍLOHA II

Zásady zabezpečovania kvality vo vzdelávaní a odbornej príprave

Zabezpečovanie kvality, ktoré je potrebné na zaručenie zodpovednosti a zlepšenia vzdelávania a odbornej prípravy by sa malo vykonávať v súlade s týmito zásadami.

- Politiky a postupy zabezpečovania kvality by mali pokrývať všetky úrovne systémov vzdelávania a odbornej prípravy.
- Zabezpečovanie kvality by malo byť neoddeliteľnou súčasťou vnútorného riadenia inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy.
- Zabezpečovanie kvality by malo zahŕňať pravidelné hodnotenie inštitúcií alebo programov externými monitorovacími orgánmi alebo agentúrami.
- Externé monitorovacie orgány alebo agentúry vykonávajúce zabezpečovanie kvality by sa mali pravidelne kontrolovať.
- Zabezpečovanie kvality by malo zahŕňať rozmer kontextov, vstupov, procesov a výstupov, kladúc dôraz na výstupy a vzdelávacie výstupy;
- Systémy zabezpečovania kvality by mali zahŕňať tieto prvky
    - jasné a merateľné ciele a normy;
    - usmernenia pre implementáciu vrátane zapojenia zúčastnených strán,
    - vhodné zdroje;
    - konzistentné metódy hodnotenia spájajúce samohodnotenie a externé preskúmanie;
    - mechanizmy spätnej väzby a postupy na zlepšenie,
    - všeobecne dostupné výsledky hodnotenia.
- Iniciatívy zabezpečovania kvality na medzinárodnej, národnej a regionálnej úrovni by sa mali koordinovať s cieľom zabezpečiť prehľad, koherenciu, synergiu a rozsiahlu analýzu systému.
- Zabezpečovanie kvality by malo byť procesom založeným na spolupráci medzi úrovňami a systémami vzdelávania a odbornej prípravy, zapájajúc všetky príslušné zúčastnené strany, v členských štátoch a v celom Spoločenstve.
- Usmernenia na zabezpečovanie kvality na úrovni Spoločenstva môžu obsahovať referenčné body na hodnotenie a ekvivalenciu učenia (peer-learning).